

Obiectivele dezvoltarii la început de Mileniu

Egalitatea GENDER si abilitarea femeilor

Autor: Daniela TERZI

Lichidarea inegalitatii genurilor în învățământul primar și secundar, preferabil, către anul 2005, iar la toate nivelurile de învățământ – către anul 2015

- Rata fetelor față de cea a băieților în învățământul primar, secundar și terțiar;
- Rata femeilor analfabete față de cea a bărbaților de 15-24 ani;
- Cota femeilor salariate în sectorul neagrar;
- Cota mandatelor deținute de femei în Parlament.

Indicatorul 9. Rata fetelor fata de cea a baietilor în învățământul primar, secundar și terțiar

Învățământ Anul de studii	Primar și secundar general	Secundar profesional	Colegii	Universități
1997 – 1998	49.8%	34.0%	57.1%	55.0%
1998 – 1999	49.9%	36.3%	58.1%	55.0%
1999 – 2000	49.8%	38.4%	57.2%	56.0%
2000 - 2001	50.0%	36.0%	57.2%	56.3%
2001 – 2002	49.9%	36.7%	57.6%	57.3%
2002 - 2003	50.0%	36.9%	57.5%	56.7%

În sistemul educațional din Republica Moldova nu există diferențe semnificative privind rata încadrării în învățământ a fetelor și băieților.

Indicatorul 9 – nu este relevant pentru Republica Moldova.

Probleme depistate în învățământ privind promovarea egalității de gen

- Feminizarea la baza și masculinizarea la vîrf a educației;
- Segregarea de gen în construirea abilităților tehnico-manuale;
- Pastrarea și promovarea stereotipurilor tradiționale de gen, a miturilor desuete ale masculinității și feminității în textele și ilustrațiile din manuale;
- Educația pentru problemele de gen nu există ca o preocupare permanentă;
- Lipsa “conștiinței de gen” a cadrelor didactice și a materialelor adecvate educației de gen;
- Indiferența privind problematica gender și ignorarea acestui subiect în curriculum, manualele școlare;
- Abordarea diferențiată – în dependență de gen - a elevilor/elor de către profesori.

Recomandari

în vederea promovării egalității de gen în învățământ

- Elaborarea unei strategii receptive la dimensiunea de gen în învățământ;
- Lansarea unei campanii pentru egalitatea de gen în educație la inițiativa Ministerului Educației;
- Înființarea în cadrul Ministerului Educației a unui departament pentru educația de gen cu un rol de consultanță și de verificare;
- Includerea în curricula colegiilor și a universităților pedagogice, în procesul de formare continuă a cadrelor didactice a unui modul de studiu care să abordeze integrarea conceptului egalității de gen în educație;
- Diminuarea disparităților de gen din sistemul de învățământ (la nivelul cadrelor didactice)
- Cercetarea cauzelor decalajelor dintre numărul de băieți și fete în învățământul secundar, secundar vocational, universitar și post-universitar și aplicarea unor politici de redresare a situației existente;
- Adoptarea unei politici de educație androgină a elevilor;
- Elaborare și implementare unor politici curriculare coerente, care ar elimina conservatorismul de gen și ar fi orientate spre educația pentru parteneriat de gen.

Indicatorul 10. Rata femeilor analfabete fata de cea a barbatilor de 15-24 ani

	Gradul de alfabetizare	Gradul de încadrare în învățământ	Ponderea în totalul populației
-Femei	94,5 %	72,2%	52,1%
-Barbati	98,6%	67,6%	47,9%
- general	96,4% (adulti)	69,9%	

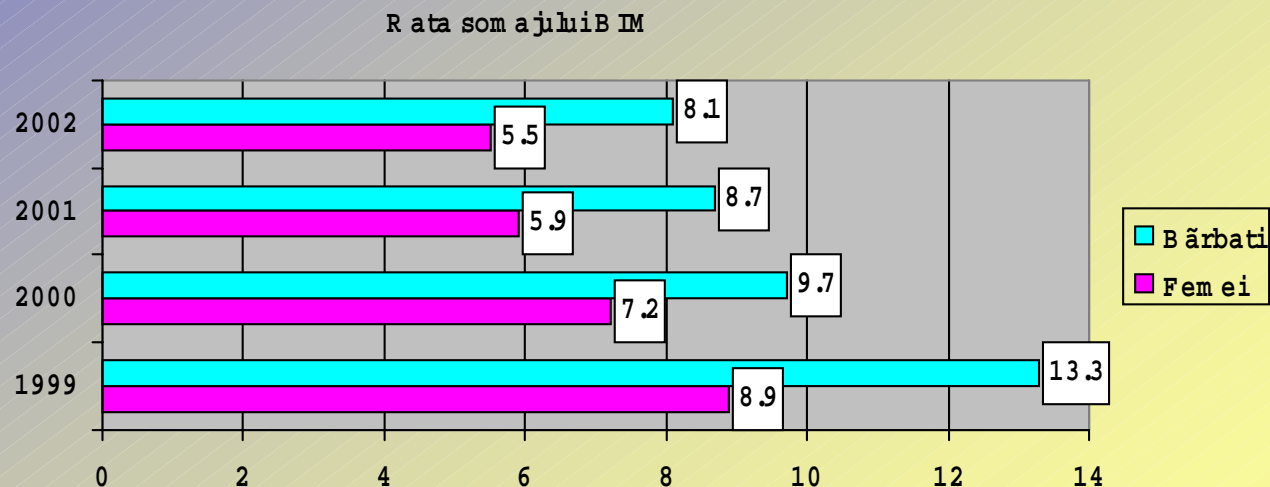
Rata femeilor analfabete fata de cea a barbatilor de 15-24 ani – 92,9%

Indicatorul 10 – este realizat (conform informatiei statistice existente)

Indicatorul 11. Cota femeilor salariate în sectorul neagrar

Cota femeilor salariate în sectorul neagrar (%)	1999	2000	2001	2002
	52,9	52,8	52,7	53,7

•În doar 9 din 105 state catre sfîrsitul anilor '90 cota femeilor salariate în sectorul neagrar atingea 50% sau mai mult.

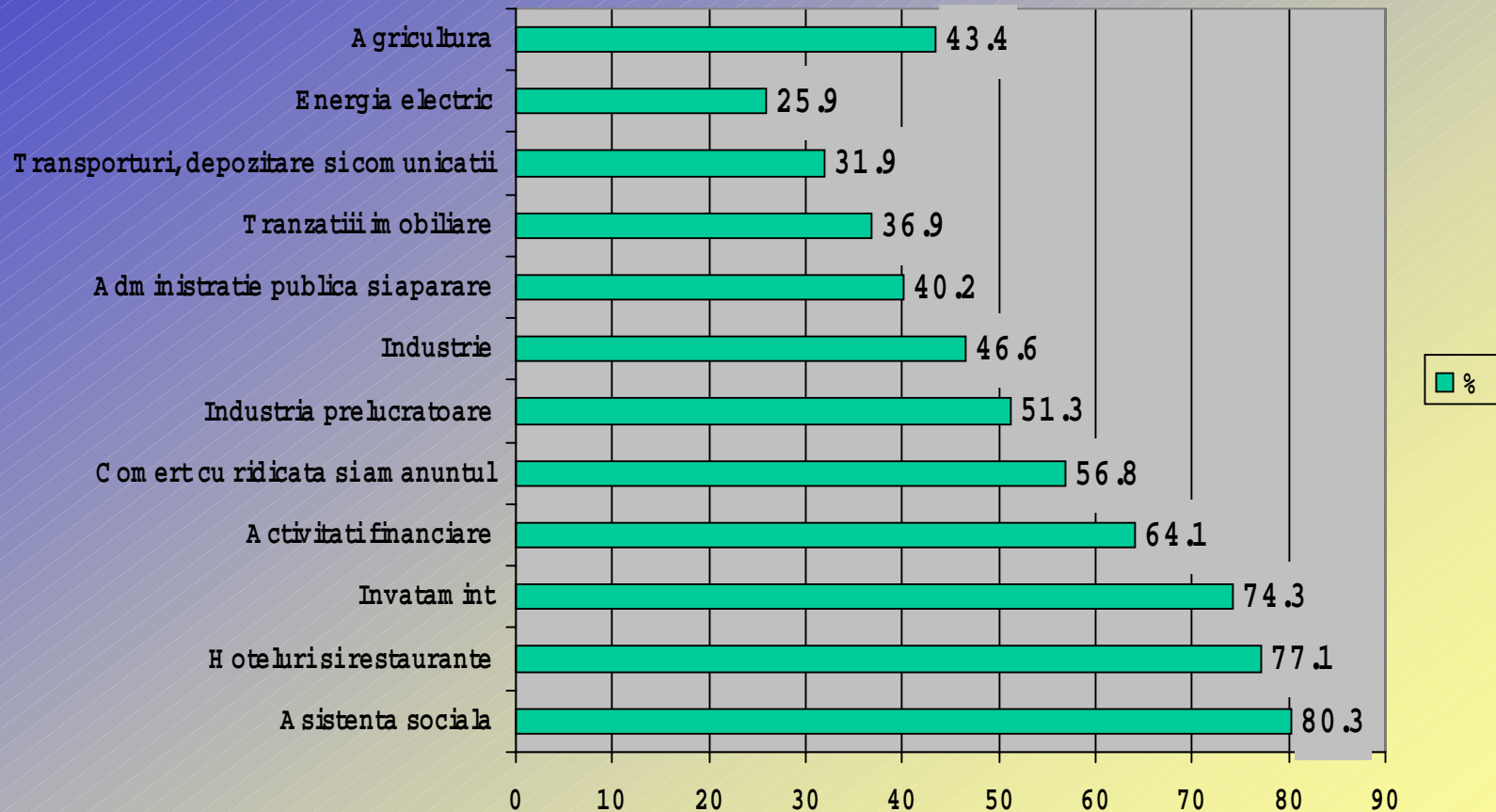

Problemele depistate în sectorul economic (pe piata muncii) privind promovarea egalitatii de gen

- Discriminarea la salarizare
- Segregarea profesionala
- Volumul înalt al muncii casnice (nesalarizate), paralel cu activitatea profesionala

	1999	2000	2001	2003
Produsul intern brut (PIB) pe locuitor USD la paritatea puterii de cumparare	2033	2112	2296	2428
-Femei	1646	1734	1895	2031
-Barbati	2455	2523	2733	2860

Ponderea femeilor salariate, pe tipuri de activitati economice, din numarul total de salariatii (2001)

În Moldova menajul solicita femeilor circa 40 de ore pe săptămâna comparativ cu 30 în țările dezvoltate.

Conform studiului sociologic “Statutul femeilor în Republica Moldova”

42.28% femei – muncesc circa 6-8 ore pe săptămâna

29.34% femei – sunt ocupate cu menaj 4-6 ore zilnic

Săptămânal sarcina totală de muncă a femeilor – 70-80 ore.

Timpul liber – de 1.5 ori mai redus decât la bărbați.

- 83.42% din respondente consideră că “împovărarea femeilor cu griji casnice, de familie” constituie o barieră în participarea mai activă a femeilor în viața social-politică.

Indicatorul 12 Numarul de mandate detinute de femei în Parlament

Indicatorul 12 reflecta si dimensiunea implicarii relativ la gen (DIG), permitînd reflectarea inegalitatilor gender în 3 domenii:

-
- Participarea politica si puterea de decizie (% femeilor/barbatilor parlamentari);
 - Participarea în viata economica si în procesul decizional (proportia femei/barbati în pozitiile administrative, de conducere si în posturi cu caracter profesional si tehnic);
 - Controlul asupra resurselor economice (indicatorul venitului obtinut de femei si barbati la PPC în USD).

Indicele deciziei politice – 0,517

Indicele deciziei în domeniul economic – 0,960

Indicele privind distributia venitului (PIB per capita pentru femei la PPC) – 0,048 (0,069 - barbati)

Indicele participării femeilor în viața socială

	1999	2000	2001	2002
Procentul de femei din totalul populației	52,1	52,1	52,1	52,1
Procentul de femei din populația activă	49,3	49,96	50,11	50,76
Participare parlamentară (%)	7,9	7,9	12,9	15,8
Locuri parlamentare din 101	8	8	13	16
Lideri și înalți funcționari din administrația publică și organizații economice și sociale (%)	36,6	33,2	37,5	40,2
Ocupații intelectuale și științifice	61,3	63,1	62,4	60,3
Indicele participării femeilor în viața socială	0,428	0,414	0,473	0,511

Obiectivul suplimentar propus statelor semnatare a Declarației Mileniului de către Proiectul Milenar al ONU în vederea realizării egalității gender și abilitării femeilor –
Obținerea până în 2015 de către femei a 30% de locuri în Parlament

Probleme ce se cer atentionate

- Fenomenul violentei (domestice, în societate etc.) împotriva femeii
 - Violenta împotriva femeii din zona rurala
- Hartuirea sexuala

Recomandari în vederea redresării situației privind violența împotriva femeii

- Elaborarea și implementarea unor programe educationale de prevenire a violenței domestice și celei împotriva femeilor;
- Consolidarea unor servicii de protecție și susținere a victimelor violenței domestice;
- Elaborarea unor programe educationale de reabilitare și socializare adecvate a persoanelor care comit acte de violență în familie;
- Adoptarea Proiectului de Lege privind prevenirea și contracararea violenței domestice;
- Desfășurarea unor campanii comune (structuri de stat abilitate și ONG-uri interesate) de sensibilizare a opiniei publice privind nocivitatea fenomenului respectiv;
- Desfășurarea unor programe de instruire a reprezentanților mass-media privind abordarea exhaustivă a fenomenului violenței;
- Elaborarea unor prevederi cu referire la violența la locul de muncă.
- Elaborarea unui *mecanism special* de prevenire și intervenție în situațiile de violență împotriva femeii din zonele rurale în vederea eradicării acestui fenomen.

Recomandari în vederea redresării situației privind fenomenul hărțuirii sexuale

- Elaborarea unui cadru legislativ care ar conține reglementări pertinente și sporirea capacității juridice în vederea diminuării sau eliminării incidentei fenomenului hărțuirii sexuale la locul de muncă și din mediul de instruire (prevederi în Codul Penal, Legislația Muncii, Codul Civil etc.)
- Includerea unor stipulații speciale în regulamentele de uz intern a instituțiilor și organizațiilor și familiarizarea angajaților cu aceștia;
- Oferirea unor modele optime de intervenție în cazul situațiilor de hărțuire sexuală la locul de muncă și asigurarea implicită a unui management organizațional eficient, în care toți angajații sînt în siguranță;
- Organizarea unor campanii de sensibilizare a opiniei publice cu privire la acest fenomen și realizarea activităților de sporire a gradului de conștientizare a acestei probleme sociale;
- Realizarea unei evaluări la nivel național privind frecvența și gravitatea fenomenului hărțuirii sexuale în mediul școlar și în instituțiile de învățămînt superior;
- Elaborarea unor programe educaționale (cu aspecte de prevenție și intervenție) în vederea familiarizării elevilor cu fenomenul respectiv;
- Includerea aspectelor privind hărțuirea sexuală în programele de perfecționare continuă a cadrelor didactice și a managerilor din sistemul educațional;
- Oferirea serviciilor de asistență psihologică și juridică persoanelor victime ale hărțuirii sexuale (celor angajate în câmpul muncii sau elevilor/studentilor și personalului didactic) la nivel organizațional sau extins și încurajarea accederii la acestea.

Indicatori relevanti pentru Republica Moldova

- Raportul timpului dedicat de femeie si barbat lucrului casnic, educatiei copiilor (nesalarizat);
- Raportul dintre rata femeilor implicate în activitati intense din p/v fizic (nemecanizate) în muncile agricole în raport cu rata respectiva a barbatilor;
- Piata muncii si economia (diferente de salarizare, decalaje în veniturile femeilor si ale barbatilor, numarul barbatilor/femeilor antrenate(ti) în profesiile “barbatesti/femeiestii”);
- Rata femeilor ce detin pozitii de management superior în domeniul de activitate;
- Ponderea femeilor supuse violentei în familie, la serviciu si hartuirii sexuale.
- Numarul femeilor comparativ cu cel al barbatilor ce acced la activitati de perfectionare si stagii de instruire profesionala;
- Rata femeilor analfabete comparativ cu cea a barbatilor raportata la localitatile rurale/urbane.

Sarcini suplimentare

- Eliminarea inegalitatii genurilor în accesului la bunurile economice si la angajare în câmpul muncii catre anul 2015;
- Atingerea pîna în 2015 a cotei de 30% de locuri parlamentare pentru femei.

MULTUMESC!